

LBRIS

We know
books

AGATHA CHRISTIE

DOAMNA MCGINTY A MURIT

Traducere din limba engleză
IOANA BANU

LITERA
București

CAPITOLUL I

Hercule Poirot ieși din restaurantul *Vieille Grand'mère* din Soho. Își ridică gulerul, mai degrabă din prudență decât din necesitate, nefiind o noapte rece. „La vârsta mea nu-ți mai asumi riscuri“, obișnuia să spună.

În ochi avea o licărire de plăcere. *Escargotul* de la *Vieille Grand'mère* fusese delicios. O adevărată descoperire această cârciumioară nesofisticată! Meditativ, ca un cățel bine hrănit, își plimbă vârful limbii peste buze, apoi își scoase batista din buzunar și-și șterse mustața.

Da, mâncase bine... Și acum?

Un taxi, care tocmai trecea, încetini aproape invitându-l. Poirot ezită un moment, dar nu făcu nici un semn. De ce să ia un taxi? Ar ajunge acasă mult prea devreme pentru a merge la culcare.

- Ce păcat, murmură Poirot, că nu putem mânca decât de trei ori pe zi...

Ceaiul de la ora 17.00 era ceva cu care nu se obișnuise niciodată. „Dacă bei un ceai după-amiaza, nu vei avea la momentul cinei sucurile gastrice potrivite. Și să nu uităm: cina este masa supremă a zilei!“

Nici cafeaua de dimineață nu era pentru el. Nu. Ciocolată și *croissants* la micul-dejun, *dejeuner*¹ la ora 12.30 pe cât posibil, dar oricum nu mai târziu de ora 13.00, și punctul culminant: *Le Dîner*!²

Acestea erau momentele importante ale unei zile din viața lui Poirot. Toată viața își tratase stomacul cu seriozitate, și acum, la bătrânețe, culegea roadele. Mâncatul nu era doar o plăcere fizică, era și o cercetare intelectuală, pentru că între mese petrecea destul de mult timp căutând alte mâncăruri noi și delicioase. La *Vieille Grand'mère* era chiar rezultatul unei astfel de căutări și tocmai primise aprobarea de gastronom a lui Poirot.

Din păcate, mai trebuia să-și pună și seara burta la cale. Detectivul oftă.

„Dacă măcar *ce cher Hastings*³ ar fi liber...”

Își aminti cu plăcere de vechiul său prieten.

„Primul meu prieten în această țară și cel mai drag dintre toți. E adevărat că mă enerva foarte des, dar îmi mai amintesc asta acum? Nu. Îmi amintesc doar felul lui de-a se mira, de a-mi aprecia cu gura căscată talentul și ușurința cu care îl păcăleam fără să spun un singur cuvânt neadevărat, îmi amintesc nedumeririle lui, uluirea din clipa în care în sfârșit întrezărea adevărul care mie îmi fusese clar încă de la început. *Ce cher,*

¹ Prânzul (în limba franceză, în original)

² Cina (în limba franceză, în original)

³ Dragul de Hastings (în limba franceză, în original)

cher ami! Slăbiciunea mea a fost de vină întotdeauna, slăbiciunea mea de a-mi da aere. Hastings nu a putut înțelege niciodată asta. Dar este cu adevărat necesar pentru un om cu calitățile mele să se admire, și pentru asta e nevoie de stimuli din afară. Nu pot să stau pur și simplu toată ziua într-un fotoliu și să reflectez la cât sunt de admirabil. Avem nevoie de-o atingere omenească. Avem nevoie de ceea ce se numește astăzi provocare.”

Poirot oftă din nou și se întoarse pe Shaftesbury Avenue.

Să traverseze spre Leicester Square și să-și petreacă seara la un cinematograful? Se încruntă ușor și clătină din cap. Cinematograful mai mult îl enerva cu superficialitatea subiectelor, cu lipsa unui fir logic în argumentare; chiar și fotografiile îi păreau lui Poirot simple portrete ale sceneilor și obiectelor, menite să le facă pe acestea din urmă să pară cu totul diferite față de ce erau ele în realitate.

„Totul e prea artistic în zilele noastre”, decise Poirot. Nu mai exista nicăieri acea dragoste față de ordine și metodă pe care el o prețuia atât de mult. Și rareori mai întâlneai vreun semn de apreciere a subtilității. La modă erau acum scenele de violență și brutalitate, iar ca fost polițist, Poirot era deja plictisit de toate acestea. Pe vremuri văzuse multă violență. Fusese mai mult regula decât

excepția și deja găsea agresivitatea obositoare și stupidă.

„Adevărul este“, își spuse Poirot, în timp ce se întorcea către casă, „că nu sunt în pas cu lumea modernă și că sunt, la modul superior, un sclav, așa cum și alți oameni sunt niște sclavi. Munca m-a înrobit ca și pe ei. Când au timp liber, nu au cu ce să-l umple. Când se pensionează, finanțistul se apucă de golf, micul negustor plantează bulbi în grădină, eu mănânc. Dar vin din nou și zic: păcat că *omul nu poate mânca decât de trei ori pe zi*. Și între mese rămâne un gol“.

Trecu pe lângă un vânzător de ziare și-și aruncă privirea pe un titlu: „Procesul lui McGinty. Verdictul“.

Nimic deosebit. Își amintea vag un mic paragraf dintr-un articol. Nu fusese o crimă interesantă: unei bătrâne sărmane i se dăduse în cap pentru câteva lire. Brutalitate crudă și lipsită de orice sens.

Poirot intră în curtea interioară a blocului său. Ca întotdeauna, inima i se umplu de bucurie. Era mândru de casa lui – o splendidă clădire simetrică. Ascensorul îl duse la etajul trei, unde se afla apartamentul luxos cu impecabile corpuri de iluminat din crom, cu fotolii pătrate și ornamente rectangulare foarte sobre. Fără îndoială, în încăperea nu exista nici o linie curbă.

Descuie ușa și intră în holul alb, pătrat. George, majordomul, îi veni în întâmpinare.

– Bună seara, sir. Vă așteaptă cineva... un gentleman, spuse acesta ajutându-l cu îndemânare pe Poirot să-și scoată haina.

– Într-adevăr?

Poirot sesizase pauza pe care o făcuse George înainte de a rosti cuvântul „gentleman“. Major-domul său era expert în snobi.

– Cum se numește?

– Este vorba despre un oarecare domn Spence.

– Spence.

Pe moment, numele acesta nu-i spuse nimic lui Poirot, deși știa că ar fi trebuit.

Se opri o clipă în fața oglinzii pentru a-și aranja perfect mustața, apoi deschise ușa de la salon și intră.

Bărbatul care ședea într-unul din fotoliile mari și pătrătoase se ridică.

– Bună ziua, domnule Poirot, sper că vă amintiți de mine. A trecut mult timp... Comisarul Spence.

– Bineînțeles.

Poirot îi strânse mâna cu căldură.

Comisarul Spence de la Poliția Kilchester. Un caz foarte interesant care fusese... așa cum spusese și Spence, cu mult timp în urmă...

Poirot își îmbie oaspetele cu un aperitiv răcoritor.

- Grenadine? Crème de menthe? Benedictine? Crème de cacao?...

George intră cu o tavă pe care se aflau o sticlă de whisky și un sifon.

- Sau poate preferați o bere, domnule? murmură el către vizitator.

Fața comisarului Spence se luminează.

- O bere pentru mine, răspunse el.

Poirot fu încă o dată uimit de eficiența lui George. Nu avea nici cea mai vagă idee că exista o astfel de băutură în casă și oricum era absolut de neînțeles pentru el cum cineva poate prefera berea unui lichior dulce.

După ce Spence își primi halba cu spumă, Poirot își turnă un pahărel de *crème de menthe*.

- Este minunat din partea dumneavoastră să mă vizitați. Minunat! Veniți de la...?

- Kilchester. Mă voi pensiona peste șase luni. De fapt, ar fi trebuit s-o fac de acum nouă luni, dar m-au rugat să mai rămân, și am rămas.

- O decizie înțeleaptă, comentă Poirot, foarte înțeleaptă...

- Credeți? Încă mă mai întreb, nu sunt foarte convins.

- Ba da, ba da, ați chibzuit foarte bine, insistă Poirot. Nu știți ce înseamnă orele lungi de plictiseală.

- A, dar o să am multe de făcut la pensie. Anul trecut ne-am mutat într-o casă nouă, cu grădină.

Dar, spre rușinea mea, nu m-am ocupat deloc de ea așa cum ar fi trebuit.

- Înțeleg, faceți parte dintre aceia cărora le place grădinăritul. Am luat și eu cândva hotărârea asta, să trăiesc la țară și să cultiv dovlecei. Nu am avut însă nici un succes. Nu am temperamentul corespunzător.

- Să-mi fi văzut dovleceii anul trecut, se entuziasmă Spence. Colosali! La fel și trandafirii. Sunt mort după trandafiri. Voi avea... Se opri brusc. Nu despre asta am venit să discutăm.

- Nu, sigur că nu. Ați venit să revedeți o veche cunoștință - foarte drăguț din partea dumneavoastră, apreciez!

- Mă tem că e mai mult de-atât, domnule Poirot. O să fiu sincer - vreau ceva de la dumneavoastră.

Poirot murmură cu delicatețe:

- Aveți cumva vreo ipotecă de plătit? Ați dori poate un împrumut...

Spence îl întrerupse cu o voce îngrozită:

- Oh, Doamne, Dumnezeule, nu este vorba de bani! Nimic de genul ăsta.

Poirot își flutură mâinile, scuzându-se delicat:

- Vă rog să mă iertați!

- Vă spun direct, e o neobrăzare din partea mea, și dacă o să mă trimiteți la plimbare, o să înțeleg.

- Nu va fi cazul. Continuați, vă rog!

- E vorba de cazul McGinty. Poate ați citit despre el...

- Nu cu foarte mare atenție. O doamnă McGinty a fost găsită moartă într-un magazin sau într-o casă. Cum a murit?

Spence se holbă la el.

- Dumnezeule! Asta mă duce înapoi în timp. Extraordinar! Și nu mă gândisem până acum.

- Ce vreți să spuneți?

- Nimic. Doar un joc, un joc de copii. Îl jucam când eram mici. Stăteam înșirați, întrebam și răspundeam. „Doamna McGinty a murit.“ „Cum a murit?“ „Într-un genunchi, așa ca mine.“ Și apoi următoarea întrebare: „Doamna McGinty a murit.“ „Cum a murit?“ „Cu mâna întinsă, așa ca mine.“ Și toți îngenuncheam, întindeam brațul drept și rămâneam nemișcați. Și apoi, gata! „Doamna McGinty a murit.“ „Cum a murit?“ „Chiar AȘA!“ Poc! Șirul se prăbușea de-o parte și de alta, și toți ne prăvăleam ca niște popice! Spence râse zgomotos la amintirea acelor vremuri. Chiar că mă duce înapoi...

Poirot așteptă politicoș. Era unul dintre acele momente în care, chiar și după jumătate de viață trăită la țară, engleza i se părea de neînțeles. Și el se jucase de-a v-ați ascunselea în copilărie, dar nu simțea niciodată nevoia să vorbească despre asta sau măcar să se mai gândească la așa ceva.

După ce râsetele lui Spence se mai potoliră, Poirot repetă cu o oarecare plictiseală:

- Cum a murit?

Zâmbetul îi dispăru de pe față și Spence redeveni serios.

- A fost lovită în ceafă cu un obiect greu și ascuțit. Camera i-a fost scotocită și i s-au furat 30 de lire. Locuia într-o casă țărănească, doar cu un chiriaș pe nume Bentley, James Bentley.

- A, da, Bentley.

- Nu s-a intrat prin efracție, nu a existat nici un indiciu că s-ar fi umblat la ferestre sau la încuietori. Bentley era lefter, își pierduse slujba și datora chiria pe două luni. Baniile au fost găsiți sub o piatră în spatele casei. Pe mâneca hainei lui Bentley s-au găsit pete de sânge și fire de păr, aceeași grupă de sânge și același păr ca ale victimei. Conform primei lui declarații, nu fusese niciodată în apropierea cadavrului, deci nu avea cum să ajungă acolo din întâmplare.

- Cine a găsit-o?

- Brutarul care venea cu pâine. Era zi de plată. Bentley i-a deschis și i-a spus că bătuse la ușa doamnei McGinty, dar că nu primise nici un răspuns. Brutarul a sugerat că poate i se făcuse rău, așa că au chemat o vecină și au urcat să vadă ce se întâmplă. Doamna McGinty nu era în cameră și nici nu dormise în pat, dar încăperea fusese răvășită, iar dușumeaua scoasă. Apoi s-au gândit să verifice și în salonaș. Au găsit-o zăcând pe podea, iar vecina a început să țipe ca din gură de șarpe. După aceea au chemat poliția, evident.